

Список використаних джерел:

1. Камінська Н. В. Деокупація як інструмент відновлення територіальної цілісності України: загальнотеоретична характеристика та тенденції законотворчості. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2022. № 1. С. 50-69.
2. Камінська Н. В., Демиденко В. О. Механізм деокупації та реінтеграції тимчасово окупованої території України: проблеми комплексного забезпечення. *Невідкладні заходи з протидії російській агресії з Криму: політичні, юридичні, економічні, управлінські та соціальні аспекти*: матер. наук.-практ. конф. (м. Київ, 4 вересня 2018 р.). К. ; Одеса : Фенікс, 2018. С. 65-69.
3. Малик І. Р. Співвідношення базових сценаріїв повернення окупованих російською федерацією територій ОРДЛО та стратегії «безпечної реінтеграції». *Регіональні студії*. 2021. № 27. С. 63-68.
4. Про внесення змін до деяких законів України щодо регулювання правового режиму на тимчасово окупованій території України: Закон України від 21.04.2022 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2217-20#Text>.
5. Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України: Закон України від 15.04.2014 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1207-18#Text>.
6. Проект Закону про деокупацію (формула Свободи) 5093 від 18.02.2021 р. URL : <https://itd.rada.gov.ua/billInfo/Bills/pubFile/548154>.

Віта КОНОНЕЦЬ,
провідний фахівець відділення
організації наукової роботи
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
доктор юридичних наук, професор,
майор поліції
Максим БОГУСЛАВСЬКИЙ,
заступник декана факультету
підготовки фахівців для
підрозділів кримінальної поліції
Національної поліції України
Дніпровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ОКРЕМІ ПРОБЛЕМНІ ПИТАННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПРИ ПРОВЕДЕННІ МОБІЛІЗАЦІЙНОЇ РОБОТИ ПІД ЧАС ДІЇ ВОЄННОГО СТАНУ

Повномасштабне вторгнення російської федерації в лютому 2022 року назавжди змінило життя та діяльність усіх верств населення, державних інституцій, підприємств та організацій у нашій країні. Основним напрямом

діяльності всіх державних органів стало надання відсічі агресору, що безпосередньо покладається на Збройні Сили України, а також усі правоохоронні органи.

В умовах воєнного стану Національна поліція України, як і інші правоохоронні органи, вимушена виконувати нетипові для неї нові завдання, які були поставлені у зв'язку з розширенням повноважень та необхідними змінами в законодавстві України в період дії воєнного стану.

Так, на деокупованих територіях, прифронтових територіях поліцейські у взаємодії з іншими правоохоронними органами або законними воєнізованими формуваннями (взаємодія з якими також є нетиповою у діяльності поліції у мирний час) протидіють диверсійним групам ворога (які є професійними військовими); займаються фіксацією воєнних злочинів росіян; розмінуванням; техніко-криміналістичним забезпеченням огляду місця події, в тому числі пов'язаної з пожежами, та проведенням спеціальних вибухотехнічних робіт за фактами скоєння вибухів, надходження повідомлень про виявлення підозрілих вибухонебезпечних предметів, загрозу вибуху. Водночас на території, яка є театром активних бойових дій, у прифронтових зонах поліцейські здійснюють евакуацію населення, доставляють гуманітарну допомогу. Окрім того, серед пріоритетних завдань на щойно деокупованих територіях та у прифронтових територіях є запобігання фактам мародерства тощо. Там, де запроваджено правовий режим воєнного стану, поліцейські знаходяться на облаштованих блокпостах та разом з іншими інстанціями забезпечують дотримання правового режиму воєнного стану [1, с. 98].

Питанням додаткових завдань Національної поліції України під час дії воєнного стану вже неодноразово приділялась увага науковців, натомість наразі пропонуємо зупинитись на проблемних питаннях залучення поліцейських саме під час проведення мобілізаційних заходів за участі представників ТЦК та СП серед осіб мобілізаційного віку в нашій державі. Стаття 65 Конституції України передбачає, що захист Вітчизни, незалежності та територіальної цілісності України, шанування її державних символів є обов'язком громадян України [2]. Безумовно, лише осіб, що перебувають у складі Збройних Сил України, для відсічі збройної агресії не вистачає, тому серед військовозобов'язаних громадян України проводяться мобілізаційні заходи щодо своєчасного комплектування військових підрозділів ЗСУ. Мобілізації під час дії воєнного стану підлягають військовозобов'язані чоловіки у віці від 25 до 60 років, крім випадків, передбачених діючим законодавством, також передбачено, що дані особи повинні уточнити свої персональні дані протягом 60 днів в ТЦК та СП, центрах надання адміністративних послуг або через електронний кабінет призовника, військовозобов'язаного, резервіста [3]. Розглянемо безпосередньо участь підрозділів Національної поліції України при проведенні заходів із мобілізаційної роботи. Цей напрям є вкрай важливим та актуальним на сьогодні й створює багато спірних питань серед населення. Законодавство

України поклало на НП України як орган виконавчої влади завдання зі здійснення заходів щодо забезпечення виконання мобілізаційних планів, сприяння ТЦК та СП у їхній роботі тощо [4].

Встановлено, що під час дії воєнного стану та проведення мобілізації всі чоловіки віком від 18 до 60 років повинні мати при собі та пред'являти на вимогу відповідних працівників військово-обліковий документ [5]. Зміни в мобілізаційному законодавстві розширили список посадових осіб, які мають право вимагати та перевіряти у військовозобов'язаних мобілізаційні документи, проводити мобілізаційні заходи, а також застосовувати заходи адміністративного впливу щодо осіб, які вчинюють відповідні правопорушення.

Стаття 24 Закону України «Про національну поліцію» передбачає, що за зверненням територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, СБУ, розвідувальних органів України органи та підрозділи, що входять до системи поліції, беруть участь у здійсненні заходів щодо оповіщення військовозобов'язаних та резервістів спільно з представниками територіальних центрів комплектування та соціальної підтримки, а також здійснюють адміністративне затримання та доставлення до цих центрів та органів призовників, військовозобов'язаних та резервістів, які вчинили адміністративні правопорушення, передбачені статтями 210, 210-1 Кодексу України про адміністративні правопорушення. При цьому необхідним є обов'язкове дотримання поліцейськими вимог ст. 263 КУпАП, прав затриманих осіб, що передбачені діючим законодавством.

Список використаних джерел:

1. Юнін О. С. Особливості надання поліцейських послуг в умовах воєнного стану. *Наукові записки. Серія: Право*. 2023. Вип. 14. С. 95-100. URL : <https://pravo.cusu.edu.ua/index.php/pravo/article/view/263/265>.
2. Конституція України від 28.06.1996 р. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
3. Про військовий обов'язок і військову службу: Закон України від 25.03.1992 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2232-12?find=1&text>.
4. Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію: Закон України від 21.10.1993 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3543-12?find=1&text4>.
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо окремих питань проходження військової служби, мобілізації та військового обліку: Закон України від 11.04.2024 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3633-20#n986>.
6. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.